

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 2. detsember 2016
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2016/0379 (COD)

15135/16
ADD 8

ENER 418
ENV 758
CLIMA 169
COMPET 637
CONSOM 301
FISC 221
IA 131
CODEC 1809

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	1. detsember 2016
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	SWD(2016) 411 final
Teema:	KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT MÕJUHINNANGU KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE Lisatud dokumendile: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv elektrienergia siseturu ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastatud) Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus elektrituru kohta (uuesti sõnastatud) Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (uuesti sõnastatud) Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ohtudeks valmisoleku kohta elektrisektoris

---

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument SWD(2016) 411 final.

Lisatud: SWD(2016) 411 final

Brüssel, 30.11.2016
SWD(2016) 411 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJUHINNANGU KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Lisatud dokumendile:

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv elektrienergia siseturu ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastatud)

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus elektrituru kohta (uuesti sõnastatud)

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (uuesti sõnastatud)

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ohtudeks valmisoleku kohta elektrisektoris

{COM(2016) 861 final}

{SWD(2016) 410 final}

{SWD(2016) 412 final}

{SWD(2016) 413 final}

Kommenteeritud kokkuvõte

Mõjuhindang järgmiste ettepanekute kohta:

- Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv elektrienergia siseturu ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastatud)
- Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus elektrituru kohta (uuesti sõnastatud)
- Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (uuesti sõnastatud)
- Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ohtudeks valmisoleku kohta elektrisektoris

A. Vajadus meetmete järele

Miks? Mis on lahendamist vajav probleem? Kuni 11 rida

Hästitoimivad energiaturud, kus on tagatud konkurentsivõimelise hinnatasemega kindel energiavarustus, on vajalikud majanduskasvu ja tarbijate heaolu saavutamiseks. Seepärast on need ELi energiapoliitika keskmes. Selliste energiaturgude väljakujundamine on ka ELi energialiidu põhieesmärk ning energialiit on teatanud oma kavatsusest koostada seadusandlikke ettepanekuid, milles käsitletakse elektrivarustuskindlust ning millega korraldatakse ümber elektriturg, sidudes hulgi- ja jaemüügi. Käesolev mõjuhindang näitab, et üleminek vähese CO₂-heitega majandusele avaldab olulist mõju ELi elektrisektori korraldusele ning turuosaliste ja tarbijate rollidele. Mõjuhindangus tehti kindlaks vajadus täiustada nelja omavahel seotud valdkonda: i) praegune turukorraldus ei võimalda süsteemiga lõimida suures mahus muutlikust allikast pärinevat ja sageli hajatoodetud elektrit ega uut tehnoloogiat; ii) valitseb ebakindlus seoses tulevikus tootmisvõimsusse tehtavate investeeringute piisavusega ja võimsusturgude koordineerimatusega; iii) liikmesriikide lähenemisviisid kriisiolukordadeks valmistumisele ja nendega toimetulekule ei ole koordineeritud ja enamasti ei võeta arvesse olukorda väljaspool konkreetse riigi piire ning iv) elektri jaemüügiturgudel võetakse uusi teenuseid kasutusele aeglaselt, teenuste tase on madal ning turg ei toimi hästi.

Mida selle algatusega loodetakse saavutada? Kuni 8 rida

Üldine poliitikaeesmärk on elektriturude kindluse, tõhususe ja konkurentsivõime suurendamine ning samas säästva elektritootmise ja üldise taskukohasuse tagamine. Selleks on vaja iga tarbijani viia kõik vabast konkurentsist tulenevad eelised hindadega ning teenuste valiku ja tasemega. Püstitatud on neli eesmärki: i) kohandada turukorraldust, et tagada muutlikust allikast ja sageli hajatoodetud energia kulutõhusus, võttes arvesse tehnoloogia arengut; ii) soodustada piisava suurusega ja õigeid ressursse tagavate investeeringute tegemist, piirates samas koordineerimata reservvõimsuse mehhanismide moonutatavat mõju; iii) suurendada liikmesriikide vastastikust toetust süsteemi koormatuse korral ning tugevdada koordineerimist ja koostööd kriisiolukorras ning iv) lahendada energia jaeturu nõrga konkurentsiga seotud probleeme.

Milline on ELi tasandi meetmete lisaväärtus? Kuni 7 rida

Elektriturud on paremini lõimitud tänu piiriülesele elektrikaubandusele ja Euroopa elektrivõrgu füüsiliste ühenduste arvu suurenemisele. Need tegurid ja taastatava energiaallikate osakaalu pidev suurenemine on seadnud riikide elektrisüsteemid varasemaga võrreldes üksteisest tunduvalt suuremasse sõltuvusse. Kõnealuse algatuse eesmärk on muuta kehtivaid ELi õigusakte ja luua uus raamistik piiriülese koostöö jaoks. Õiguslikult ja praktiliselt on see eesmärk saavutatav üksnes Euroopa tasandil. Liikmesriigid eraldi ei saa takistusi samavõrd tulemuslikult kõrvaldada. ELi tõhusama ja lõimituma energiaturu edendamise ja varustuskindluse probleemide koordineeritud lahendamine eeldab kõiki liikmesriike hõlmava ühtlustatud ja kooskõlastatud lähenemisviisi rakendamist. Selle saavutamiseks on kõige tulemuslikum ELi meetmete võtmine.

B. Lahendused

Milliseid seadusandlikke ja mitteseadusandlikke poliitikavariante on kaalutud? Kas on olemas eelistatud variant? Miks? Kuni 14 rida

Mõjuhindangus on esitatud valik seadusandlikke ja mitteseadusandlikke poliitikavariante kõigi nelja kindlaks tehtud probleemi jaoks.

Turukorralduse kohandamine: 0) ELi meetmeid ei võeta; 0+) mitteregulatiivne variant; 1) turu paindlikkuse suurendamine õiguslikult siduva raamistiku kehtestamisega, jättes riikidele võimaluse seda sobivalt rakendada. Selle variandi raames on kindlaks määratud mitu võimalikku turude lõimimise taset, mis varieeruvad vähesest (valik a) kõige ulatuslikuma lõimimiseni (valik c); 2) ELi turu täielik lõimimine. Eelistatud variant on 1c.

Tootmisvõimsusse investeerimise hõlbustamine: 0) ELi meetmeid ei võeta; 0+) mitteregulatiivne variant; 1) täiustatud energiaturu väljaarendamine ilma reservvõimsuse mehhanismideta; 2) kogu ELi hõlmaval ressursside piisavuse hindamisel põhinevate reservvõimsuse mehhanismide rakendamine; 3) ELi piiriülese koostöö raamistikul põhinevate reservvõimsuse mehhanismide rakendamine; 4) ELi/piirkondlike reservvõimsuse mehhanismide kindlaksmääramine. Eelistatud variant on 3 (mis hõlmab ka variante 1 ja 2).

Liikmesriikide vastastikuse toetuse ja koostöö suurendamine kriisiolukorras: 0) ELi meetmeid ei võeta; 0+) mitteregulatiivse variandi järgimine; 1) liikmesriigid järgivad ühiseid miinimumnorme; 2) kehtestatakse ühised miinimumnormid ning piirkonna ja ELi tasandil tulemusliku koostöö tegemise kohustus; 3) täielik ühtlustamine ja otsuste tegemine piirkonna tasandil. Eelistatud valik on 2.

Jaeturu nõrga konkurentsiga seotud probleemide lahendamine: 0) ELi meetmeid ei võeta; 0+) mitteregulatiivne variant konkurentsi ja tarbijate kaasamise edendamiseks; 1) õiguslikult siduva raamistiku kehtestamine ning riikidele selle sobiva rakendamise võimaldamine. 2) täielik ühtlustamine ja laiaulatuslike

<p>kaitsemeetmete rakendamine tarbijate jaoks. <u>Eelistatud variant on 1.</u></p> <p>Eelistatud variandid on kõige tulemuslikumad ja majanduslikult kasulikumad ning on kõige rohkem kooskõlas muude poliitikavaldkondadega.</p>
<p>Kes millist varianti toetab? Kuni 7 rida</p> <p>Eri variandid ja ideed põhinevad kõigi asjaomaste huvirühmade poolt eelkõige avalike konsultatsioonide käigus esitatud variantide ja seisukohtade kaalumisel. Usume, et välja pakutud algatused on õiglasel ja proportsionaalsel kompromisslahendusel. Usume, et nende tulemuseks on turud, mis on lühikeses ja keskpikas perspektiivis kindlamad, tõhusamad ja konkurentsivõimelisemad, kuid kus on samas tagatud säästev energiatootmine ja hindade jätkuv taskukohasus. Kavandatavate algatustega tagatakse, et nendega ei kahjusta elektrienergia siseturgu.</p>
<p style="text-align: center;">C. Eelistatud poliitikavariandi mõju</p>
<p>Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) eelised? Kuni 12 rida</p> <p>Järgnevalt anname tervikliku ülevaate eelistatud variantide eelistest.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elektrienergia siseturu arengule kaasaaitamiseks luuakse eri ressursside jaoks pakkumise ja nõudluse poolel võrdsed tingimused. Nii suurendatakse konkurentsivõimet (ja võidakse vähendada elektriarveid), millest saavad lõppkokkuvõttes kasu tarbijad ja majandus, samas kui mõju keskkonnale puudub. Lisaks avaldab hästitoimiv elektrienergia turg kaudselt positiivset mõju keskkonnale, sest see tekitab stiimuleid vähese CO₂-heitel elektrienergia tootmise laiendamiseks. - Euroopa elektrisüsteemid muudetakse töökindlamaks ja kulud vähendatakse. Töökindlamad elektrisüsteemid aitavad kaasa majanduse arengule ja toovad otseselt kasu ettevõtetele ja tarbijatele. Need võimaldaksid ära hoida elektrikriise ja selliste kriiside tekke korral optimeerida napp ressursse ja tagada turgude jätkuva toimimise võimalikult pika aja jooksul. - Euroopa ülekandesüsteemide ja jaotusvõrkude tõhusam toimimine. See võimaldab kulud vähendada, millest saavad lõppkokkuvõttes kasu ka tarbijad, sealhulgas kütteostuvõimetud ja ettevõtjad. Ka toob see kasu majandusele ja ELi elanikele. Samuti on sellel kaudne positiivne mõju keskkonnale, sest tõhusamad süsteemid võimaldavad taastuvenergia suuremas ulatuses süsteemiga lõimida. - Kütteostuvõimetusega seoses kavandatud meetmed avaldavad positiivset mõju ELi leibkondade tervisele ja heaolule ning aitavad kaudselt kaasa kogu majanduse tootlikkuse kasvule.
<p>Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) kulud? Kuni 12 rida</p> <p>Sidusrühmade jaoks võib tekitada halduskulud vajadus vaadata läbi oma äritavad ja kohandada neid, et hõlbustada algatusega kavandatud muudatuste tegemist elektriturude toimimises. Samas kaasneb elektriturude suurema lõimitusega ka kulude kokkuhoid. Ei ole oodata märkimisväärset otsest negatiivset mõju ühiskonnale ega keskkonnale.</p>
<p>Milline on mõju VKEdele ja konkurentsivõimele? Kuni 8 rida</p> <p>Kavandatavate algatustega vähendatakse turutõkkeid uute turule sisenejate jaoks ning tagatakse neile stabiilne tegevusraamistik. See on eriti oluline idufirmade ja VKEde jaoks, kes on tavaliselt uuenduslike energiateenuste ja -toodete pakkujaks. Samas võib väga väikeste paigaldiste puhul avalduda haldusmõju. Kõnealuse mõju ulatust vähendavad oluliselt meetmed, mis hõlbustavad selliste paigaldiste agregeerimist ning võimaldavad hulga väikeste paigaldiste ühist käitamist ja haldamist. Samuti hõlmavad ettepanekud teatavaid erandeid.</p>
<p>Kas on ette näha märkimisväärset mõju riigieelarvetele ja ametiasutustele? Kuni 4 rida</p> <p>Kavandatavate algatustega võib kaasneeda ühekordne kulu nende liikmesriikide jaoks, kes on kohustatud oma siseriiklikke õigusakte muutma. Samuti võib algatustest tuleneda lisakoormus pädevate asutuste jaoks, sest nad peavad teostama järelevalvet algatuste rakendamise üle ja jälgima nende pidevat kohaldamist. Siiski on see mõju piiratud, sest pädevad asutused juba täidavad riigi tasandil kõnealuseid ülesandeid.</p>
<p>Kas on oodata muud olulist mõju? Kuni 6 rida</p> <p>Eeldatavasti süveneb energiaühenduse osalistega tehtav koostöö, kui need riigid rakendavad ja kohaldavad kavandatavaid algatusi. See puudutab eelkõige neid liikmesriike, kes piirnevad energiaühendusse kuuluvate riikidega.</p>
<p>Proportsionaalsus?</p> <p>Eespool kokku võetud eelistatud variantidega püütakse saavutada tasakaal järgmise nelja eesmärgi vahel: i) suurendada elektriturude üldist konkurentsivõimet, tõhusust ja töökindlust; ii) võimaldada üleminekut vähese CO₂-heitel elektrienergia tootmisele; iii) edendada piirkondlikku koostööd ning iv) jätta riikidele võimalus algatusi sobival viisil rakendada.</p>

D. Järeelmeetmed

Millal poliitika läbi vaadatakse? Kuni 4 rida

Komisjon jälgib õigusaktide ülevõtmist ja vastuvõetud meetmete rakendamist. Vajaduse korral võtab komisjon meetmeid eeskirjade järgimise tagamiseks. Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (ACER) jälgib igal aastal, milliseid edusamme on tehtud kavandatavate algatuste eesmärkide saavutamisel. Komisjon hindab lõplikult vastu võetud meetmete tulemuslikkust, tõhusust, sidusust ja asjakohasust viis aastat (soovituslik tähtaeg) pärast vastu võetud meetmete jõustumist.